بسم الله الرحمن الرحيم

دورهٔ دوم متوسطه شاخهٔ کاردانش زمینهٔ صنعت _ هنر گروه های تحصیلی برق و رایانه _ هنر رشتههای مهارتی : تصویرسازی با رایانه، جلوه های ویژه رایانه ای، تولید محتوای الکترونیکی، طراحی و توسعه صفحات وب، برنامه نویسی پایگاه داده نام استاندارد مهارتی مبنا : رایانه کار مقدماتی کد استاندارد متولی : ۹۱ _ ۱۵/۱/۱ _ ف.ه

1390

همکاران محترم و دانش آموزان عزیز : پیشنهادات و نظرات خود را دربارهٔ محتوای این کتاب به نشانی تهران _ صندوق یستی شمارهٔ ۴۸۷۴/۱۵ دفتر تألیف کتابهای درسی فنی و حرفه ای و کار دانش، ار سال فرمایند. ىيام نگار (ايميل) tvoccd@roshd.ir و بگاه (و بسایت) www.tvoccd.medu.ir وزارت آمویزیش فررورش سازمان بژوبش و رمامه ریزی آموزشی برنامهریزی محتوا و نظارت بر تألیف : **دفتر تألیف کتابهای درسی فنی و حرفه ای و کاردانش** نام کتاب : سیستم عامل مقدماتی _ دورهٔ دوم متوسطه _ ۱۸۱ • ۳۱ مؤلفان : رضا سهرابی،مهرنوش نوبخت اعضاى كميسيون تخصصى : محمدرضا شكرريز ، نيلوفر بزرگنيا طبرى، على قنبرى، شهناز عليزاده، أرزو عزيزى، ناهيد معين الرعايائي و مهيار يازوكي آمادهسازی و نظارت بر چاپ و توزیع : **ادارهٔ کلّ نظارت بر نشر و توزیع مواد آموز**شی تهران : خيابان اير انشهر شمالي_ساختمان شمارهٔ ۴ آموزش و برورش(شهيد موسوي) تلفن : ۹_۸۸۸۳۱۱۶۱، دورنگار : ۸۸۳۰۹۲۶۶، کدیستی : ۱۵۸۴۷۴۷۳۵۹ وب سايت : www.chap.sch.ir مدير امور فني و حاب : ليدا نيک رو ش طراح گرافیک و صفحهآرا : محمد عباسی طرّاح جلد : ناهيد معين الرعايائي حروفچين : زهرا ايماني نصر مصحح : فاطمه گیتی جبین، زهرا رشیدیمقدم امور آمادهسازی خبر : **فاطمه یزشکی** امور فني رايانهاي : حميد ثابتكلاچاهي، راحله زادفتح اله ناشر : شرکت چاپ و نشر کتاب های در سی ایر آن : تهر آن - کیلومتر ۱۷ جادهٔ مخصوص کرج - خیابان ۶۱ (دارویخش) تلفن : ۵ ـ ۴۴۹۸۵۱۶۱، دورنگار : ۴۴۹۸۵۱۶۰، صندوق يستی : ۱۳۹ – ۳۷۵۱۵ چاپخانه : شرکت چاپ و نشر کتابهای در سی ایران «سهامی خاص» سال انتشار و نوبت جاب : حاب اوّل ۱۳۹۵ حقّ چاپ محفوظ است. شابک ۲- ۲۳۹۰–۵۰–۹۶۴–۹۷۸ ISBN 978-964-05-2390-2

بايد استعدادها را به كار بيندازند و دولت و ملت (ايران) تأييد كنند اين كساني را كه اختراع و ابداع مي كنند؛تا انشاء الله ايران خودش همه چيز را بسازد و مستقل شود. امام خميني(ره)

مجموعه کتاب بای درسی رشته کامپوتر شانه کاردانش - استاندار دوزارت فرسک و ارشاد اسلامی

رشته توليدمحتواى الكترونيكى	رشته طراحى و توسعه صفحات وب	رشته تصویرسازی با رایانه
مفاهيم پايه فناوري اطلاعات	مفاهيم پايه فناوري اطلاعات	مفاهيم پايه فناوري اطلاعات
سیستم عامل مقدماتی	سیستم عامل مقدماتی	سیستم عامل مقدماتی
اطلاعات و ارتباطات	اطلاعات و ارتباطات	اطلاعات و ارتباطات
واژەپرداز Word2007	واژەپرداز Word2007	واژەپرداز Word2007
صفحه گسترده Excell2007	صفحه گسترده Excell2007	صفحه گسترده Excell2007
ارایه مطالب PowerPoint2007	ارايه مطالب PowerPoint2007	ارايه مطالب PowerPoint2007
نرمافزارهای اداری تکمیلی	نرمافزارهای اداری تکمیلی	نرمافزارهای اداری تکمیلی
بانک اطلاعاتی Access2007	بانک اطلاعاتی Access2007	بانک اطلاعاتی Access2007
سيستم عامل پيشرفته	سيستم عامل پيشرفته	سيستم عامل پيشرفته
برنامەنويسى مقدماتى	برنامەنويسى مقدماتى	برنامەنويسى مقدماتى
طراحی امور گرافیکی با رایانه	طراحی امور گرافیکی با رایانه	طراحی امور گرافیکی با رایانه
کاربر Flash	کاربر Flash	کاربر Illustrator
کاربر Director	طراحي صفحات وب مقدماتي	کاربر CorelDraw
كاربر توليد محتوا	طراحي صفحات وب پيشرفته	

مجموعه کتاب بای درسی رشته کامپیوتر شاخه کاردانش - استارار دوزارت کاروامور اجماعی

رشته برنامەنويسى	رشته توليد	رشته طراحی	رشته تصويرسازى	
پایگاه داده	چندرسانهای	صفحات وب		
مفاهيم پايه فناوري اطلاعات	مفاهيم پايه فناوري اطلاعات	مفاهيم پايه فناوري اطلاعات	مفاهيم پايه فناوري اطلاعات	
سیستم عامل مقدماتی	سیستم عامل مقدماتی	سیستم عامل مقدماتی	سیستم عامل مقدماتی	
اطلاعات و ارتباطات	اطلاعات و ارتباطات	اطلاعات و ارتباطات	اطلاعات و ارتباطات	
سيستم عامل پيشرفته	سيستم عامل پيشرفته	سيستم عامل پيشرفته	سيستم عامل پيشرفته	
واژەپرداز Word2007	واژەپرداز Word2007	واژەپرداز Word2007	واژەپرداز Word2007	
صفحه گسترده Excell2007	صفحه گسترده Excell2007	صفحه گسترده Excell2007	صفحه گسترده Excell2007	
ارايه مطالب PowerPoint2007	ارايه مطالب PowerPoint2007	ارايه مطالب PowerPoint2007	ارايه مطالب PowerPoint2007	
نرمافزارهای اداری تکمیلی	نرمافزارهای اداری تکمیلی	نرمافزارهای اداری تکمیلی	نرمافزارهای اداری تکمیلی	
برنامەنويسى مقدماتى	طراح گرافیک رایانهای	طراح گرافیک رایانهای	طراح گرافیک رایانهای	
برنامەنويسى ويژوال بيسيک	شهروند الكترونيكي	نرمافزار گرافیکی FlashMx	شهروند الكترونيكي	
پيشرفته (جلد اوّل)				
برنامەنويسى ويژوال بيسيک	نرمافزار گرافیکی Director	طراح مقدماتي صفحات وب	نرمافزار گرافیکی FreeHand	
پيشرفته (جلد دوم)				
مدیریت پایگاه داده	تدوین فیلم و صدا SSp	رايانه کار Interdev	نرمافزار گرافیکی CorelDraw	
مهارت عمومى برنامەنويسى	نرمافزار گرافیکی FlashMx	رایانه کار Dream Weaver	نرمافزار گرافیکی FlashMx	
	نرمافزار گرافیکی Authorware	رايانهكار CLW		

فهرست

فصل اوّل : توانایی کار با محیط ویندوز با به کارگیری ماوس و صفحه کلید

۲	۱–۱ معرفی ویندوز 7
۳	۲–۱ امکانات ویندوز 7۲
۳	۱-۳ اصول کار با ماوس (Mouse)
۴	۴-۱ شناخت کلیدهای صفحه کلید (Keyboard)
9	۵-۱ آشنایی با اصول روشن کردن رایانه
۷	۶-۱ آشنایی با فرایند راه اندازی سیستم (Boot Process)
٨	۷–۱ شناخت محیط کار ویندوز
14	۸–۱ آشنایی با اصول خاموش کردن و راه اندازی مجدد رایانه
۱۶	۹-۱ آشنایی با اصول کار با پنجرهها
۲۶	∘ ۱−۱ کادر محاورهای (Dialog Box)
۲۷	۱۱–۱۱ آشنایی با اصول انتقال نوار وظیفه
۲۸	۱–۱۲ تغییر اندازه نوار وظیفه
	فصل دوم : توانایی تنظیم خصوصیات صفحه نمایش و Desktop
۳۶	۲-۱ آشنایی با تنظیمات Desktop
۵۴	۲-۲ آشنایی با نحوه سفارشی کردن Start Menu
۶۴	۲-۲ حذف و اضافه کردن برنامههای موجود در Startup
94	۴–۲ تغيير خصوصيات نوار وظيفه۴
۶۷	۵–۲ ایجاد نوار ابزار و تنظیم خصوصیات آن
	فصل سوم : توانایی مدیریت فایلها، پوشهها و درایوها
٧۶	۱–۳ آشنایی با مفهوم پارتیشن بندی و علل ایجاد پارتیشن
٧۶	۲-۳ آشنایی با انواع درایوها۲
٧٨	٣-٣ آشنايي با مفهوم پوشه
٧٨	۴–۳ آشنایی با مفهوم ٰفایل۴

٧٨	۵-۳ شناخت فایل، پوشه و درایو
٧٩	۶–۳ قوانین نام گذاری فایل ها و پوشه ها
٧٩	۷-۳ قوانین برچسب گذاری درایوها
٨٠	۸-۳ آشنایی با انواع فایلها
٨٠	۹–۳ تغییر نحوه نمایش فایلها و پوشهها در پنجرهها.
٨۴	 ۱۰ مرتب سازی محتوای یک پنجره
۸۵	۱۱–۳ گروه بندی محتوای یک پنجره
۸۵	١٢-٣ ساختار سلسله مراتبي پوشەھا
۸Υ	۳۵-۳ نحوه ایجاد پوشه
٨٩	۲۴–۳ نحوه ایجاد فایل
٨٩	۵۵–۳ تغییر نام فایلها، پوشهها و درایوها
۹ ۰	۲۹–۳ انتخاب فایل ها و پوشه ها
۹۱	۱۷–۳ کپی کردن فایلها و پوشهها
۹۲	۱۸–۳ انتقال فایل ها و پوشهها
94	۲۹۹۳ حافظه موقت (Clipboard)
۹۴Send to •	۰ ۲-۳ کپی کردن فایلها و پوشهها با استفاده از گزینه
۹۵	۲۱-۳۲ ایجاد میان بر (Shortcut)
۹۶	۲۲-۳ حذف فایل ها و پوشهها
٩٧	۲۳–۳ مشاهده مشخصات فایلها، پوشهها و درایوه
۱۰۰.	۲۴-۳ جستجوى فايلها و پوشەھا
۱ ۰ ۲	۲۵-۳۳ کار با سطل بازیافت (Recycle Bin)
۱۰۵	۲۶-۳ نوشتن اطلاعات روی CD و DVD
يندوز	فصل چهارم : توانایی کار با برنامههای جانبی و
118	۱-۴ برنامه ماشین حساب (Calculator)
119	۴-۲ برنامه نقاشی (Paint)
174	۴-۳ برنامه Sound Recorder ۲۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰
١٢٥	۴-۴ کنترل صدا (Volume Control)
١٢۶	۴-۵ برنامه Windows Media Player برنامه
۱۳۰	۴-۶ برنامه Windows DVD Maker برنامه
1777	۷-۴ اصول کاریا بر نامه Math Input Panel

۸–۴ اصول کار با برنامه Sticky Notes۴–۸ اصول کار با برنامه Sticky Notes
۴–۹ برنامه Snipping Tool
۰۱–۴ اصول کار با برنامه های Ease of Access
۴–۱۱ برنامه Notepad
فصل پنجم : توانایی مدیریت اجرای برنامهها
۱–۵ اصول اجرای برنامه ها
۲-۵ کاربا پنجره Command Prompt
فصل ششم : توانايي سفارشي كردن ويندوز
۲–۶ آشنایی با Control Panel
۲-۶ تنظیم تاریخ و ساعت سیستم (Date and Time)۲۰۰۰ تنظیم تاریخ و ساعت سیستم (Date and Time
۲-۶ تنظیم دستگاههای صوتی (Sound)
۴-۴ تنظیم فونت (Fonts)۴-۲
۵-۶ تنظیماتFolder Options
۶-۶ تنظیمات منبع تغذیه (Power Options)
۲-۶ کار با Region and Language کار با
۲۹۷Programs and Features کار با ۶۹۸
۹-۶ تنظیمات ماوس۹۰ تنظیمات ماوس
۰۱−۶ تنظیمات Keyboard
۲۰۵SpeechRecognition کار با
۲۰۹۰ نصب چاپگر
۲۱–۶ اجرای برنامه ها بر اساس زمان بندی معین۲۱۴
فصل هفتم : توانایی مدیریت دیسک
۱–۷ آشنایی با قالب بندی دیسک۲۲۸
Format ۷-۲ کردن دیسک
۲–۲ پاک سازی دیسک (Disk Cleanup)
۴–۷ یکپارچه سازی فضای دیسک (Disk Defragmenter)۴
۵–۷ تهیه نسخه پشتیبان (Backup)
۶–۷ بازیابی نسخه پشتیبان (Restore)
۷–۷ اصول کار با Task Manager
۸–۷ اصول کار با Device Manager

فصل هشتم : توانایی چاپ اطلاعات
۱-۸ تعیین چاپگر پیش فرض۹ تعیین چاپگر پیش فرض۹
۲-۸ چاپ یک سند
۳–۸ کنترل و نظارت بر عملیات چاپ۲۶۲
فصل نهم : توانایی کار با User Accounts
۱−۹ حساب کاربری (User Account)
۲-۹مديريت حساب کاربري۲
۳-۹ ایجاد حساب کاربری جدید۲۷۸
۴-۹ حذف یک حساب کاربری۲۷۹
۵–۹ ورود به ویندوز (Log on)
۶−۹ خروج از ویندوز (Log off)
۷-۹ ایجاد یک گروه کاری۲۸۱
۸-۹ تنظیمات گروه کاری۲۸۴
فصل دهم : توانایی کار با Help
۱ - ۱۰ نحوه اجرای برنامه Help and Support۰۰۰ نحوه اجرای برنامه ۲۹
۲ – ۱۰ آشنایی با دکمه های پنجره Help
۳-۰۰ جستجوی اطلاعات در کادر Search Help۳-۰۰ جستجوی اطلاعات در کادر
۴ - ۱۰ کار با گزینه Browse Help
۵−۰ کار با گزینه های Ask
۶−۰۴ تنظیمات برنامه Help (گزینه Options)
پاسخنامه سؤالات چهارگزینه اي۳۰۰ پاسخنامه سؤالات چهارگزینه اي

مقدمه

یکی از بارزترین ویژگیهای عصر حاضر، حضور گسترده رایانه در کلیه زمینههای فعالیت انسان است به گونه ای که انجام برخی از کارها، بدون استفاده از رایانه قابل تصور نیست. رایانه به عنوان ابزاری قدرتمند، سرعت و دقت کارها را فوق العاده افزایش داده و دسترسی به شاهراههای اطلاعاتی را هموارتر ساخته است. به همین دلیل در جهان کنونی، و با توجه به پیشرفت علم و فناوری در سراسر دنیا، آموزش و یادگیری علوم رایانه خصوصاً سیستم عامل یک ضرورت اجتناب ناپذیر است.

و یندوز 7 یکی از سیستم عاملهای ساخت شرکت مایکروسافت است که پس از ویندوزهای xp و vista وارد بازار شد. ساختار کلی این ویندوز به مراتب از سیستم عاملهای گذشته قویتر است و امکانات متفاوتی را در اختیار کاربران قرار میدهد.

این کتاب بر اساس آخرین استانداردهای تأیید شده وزارت آموزش و پرورش، مورد نگارش قرار گرفته است و تمامی مطالب به شکل گام به گام همراه با تصاویر و به فرم خودآموز ارائه گردیده است.

از تمامی اساتید و همکاران محترم خواهشمندیم که نظرات و پیشنهادات ارزنده خود را برای بالاتر بردن کیفیت این کتاب درسی از طریق نشانی درج شده در ابتدای کتاب برای ما ارسال نمایند.

> با تشكر مۇلفان

زمان نظرى عملى ۷ ۵ فصل او ل: توانایی کار با محیط ویندوز با به کارگیری ماوس و صفحه کلید هدف کلی فصل : کار با محیط ویندوز 7 و نحوه کار با ماوس و صفحه کلید هدفهای رفتاری پس از مطالعه این فصل، از هنرجو انتظار میرود که : – اصول روشن کردن رایانه را بداند. _ مفاهيم اوليه و اصول كار با ماوس و صفحه كليد را ياد بگيرد. - قادر به توضيح فرايند راه اندازي سيستم (Boot Process) باشد. _ویژگیها و امکانات ویندوز 7 را توضیح دهد. - بتواند اجزای محیط کار ویندوز 7 را شرح دهد. ـ نحوه خاموش کردن و راه اندازی مجدد رایانه را بداند. _اصول كاربا پنجرهها را بداند. – قادر به انتقال و جا به جایی نوار وظیفه باشد.

مقدمه

سیستم عامل ^۱ اصلی ترین نرم افزار رایانه و واسط بین کاربر و سخت افزار است که به محض روشن کردن رایانه اجرا می شود. در واقع بدون اجرای سیستم عامل، رایانه قادر به اجرای هیچ برنامه ای نیست. مهم ترین هدف سیستم عامل آن است که استفاده از رایانه را برای کاربران راحت و ساده کند تا آنها بتوانند برنامه های مورد نظر خود را اجرا کنند. سیستم عامل با سازماندهی، مدیریت و کنترل منابع سخت افزاری، امکان استفاده بهینه از آنها را فراهم می کند. به طور کلی و ظایف سیستم عامل عبارت اند از :

- مديريت فايل.ها و پوشه.ها ● مديريت منابع ^٢
- مدیریت حافظههای اصلی و جانبی 🔹 🔹 کنترل عملکرد دستگاههای ورودی و خروجی
- برقراری امنیت
 اشتراک و بهینه سازی منابع سیستم (مانند حافظه و پردازشگر)
 - مدیریت و اجرای همزمان برنامه ها و کنترل ارتباط بین آنها
 تاکنون سیستم عامل های مختلفی مانند Os/2، Dos، ویندوز و لینو کس عرضه شده اند.

سیستم عامل های متنی، ظاهری بسیار ساده داشتند و با کاربر از طریق خط فرمان،ارتباط برقرار می کردند در حالی که سیستم عامل های امروزی از واسط کاربر گرافیکی^۳، که سبب راحتی و استقبال بیشتر کاربران شده است استفاده می کنند. از میان این سیستم عامل ها، در حال حاضر ویندوز ۷ یکی از متداول ترین و مشهورترین آنها است که در این کتاب با نحوه کار با آن آشنا خواهید شد.

۱-۱ معرفي ويندوز 7

سیستم عامل ویندوز 7 که محصول شرکت مایکروسافت است، در سال ۲۰۰۹ به بازار عرضه شد و دارای نسخههای متعددی است. نسخه Ultimate، نسخه نهایی ویندوز7 است که تمام قابلیتها و خصوصیتهای ویندوز 7 را شامل می شود. قبل از ویندوز 7، ویندوز XP و ویستا وجود داشتند که با روی کار آمدن ویندوز 7 ، به تدریج از محبوبیت آنها کاسته شده است.

۲

۲-۱ امکانات ویندوز 7

ویندوز 7 نسبت به نسخههای قبلی ویندوز دارای امکانات و قابلیتهای بیشتری است که در اینجا به چند نمونه از آنها اشاره می شود :

- داشتن امنیت بالاتر نسبت به نسخه های قبلی
 - سرعت و کیفیت بالاتر
 - ارتقای هسته ویندوز و افزایش قدرت آن
- قابلیت شناسایی هوشمند دستگاه های جانبی (بیشتر از نسخه های قبلی)
- بهینه بودن مصرف باتری در ویندوز 7 (که باعث افزایش طول عمر باتری لپ تاپ می شود)

Mouse) اصول کار با ماوس (Mouse)

در محیطهای گرافیکی (مانند ویندوز)، برای سهولت و انجام سریع تر کارها، معمولاً در کنار صفحه کلید، از ماوس به عنوان وسیله ورودی استفاده می شود. ماوس ها دارای دو کلید اصلی (کلید چپ و راست) می باشند. بعضی از ماوس ها کلیدی برای پیمایش صفحه (بالا و پایین کردن صفحه) دارند (شکل ۱–۱). برای استفاده بهتر از ماوس، ابتدا با اصطلاحات و عملیات مربوط به آن آشنا شوید.

اشاره گر (Pointer) : هنگامی که ماوس را روی میز حرکت می دهید، یک پیکان کوچک به شکل ۲ روی صفحه نمایش نشان می دهد.
 نمایش جابه جا می شود که به آن اشاره گر ماوس می گویند و موقعیت جاری شما را روی صفحه نمایش نشان می دهد.
 اشاره کردن (Point) : به عمل قرار دادن اشاره گر ماوس روی یک عنصر در صفحه نمایش اشاره کردن گفته می شود.
 کلیک (Click) : یک بار فشردن و رها کردن کلید سمت چپ ماوس را کلیک می گویند.

• دابل کلیک (Double Click) : به دو کلیک سریع و پشت سرهم با ماوس، دابل کلیک می گویند.

شکل ۱-۱- آشنایی با دکمدهای ماو س

کلیک راست (Right Click) : یک بار فشردن و رها کردن کلید سمت راست ماوس را کلیک راست می گویند.
 کشیدن و رها کردن (Drag & Drop) : کلید سمت چپ ماوس را روی یک شیء فشار داده و ماوس را حرکت
 دهید (عمل کشیدن یا Drag)، سپس دکمه را رها کنید (Drop). به این عمل، کشیدن و رها کردن یا Drag & Drop می گویند که برای انتقال و جابه جایی اشیاء کاربرد دارد.

۱-۴ شناخت کلیدهای صفحه کلید (Keyboard)

صفحه کلید یکی از متداول ترین دستگاه های ورودی است که برای وارد کردن داده ها و دستورات به رایانه استفاده می شود (شکل ۲–۱). با وجود اختلاف ظاهری صفحه کلیدها، عملکرد همه آنها یکسان است. در زیر برخی از کلیدهای صفحه کلید شرح داده شده اند :

۱- کلیدهای تابعی (کلیدهای F1 الی F12) : این کلیدها که در بالای صفحه کلید قرار دارند، برای سهولت در انجام کارها به کار میروند و عملکرد این کلیدها در برنامههای مختلف، متفاوت است. برای مثال کلید F1 در اغلب نرم افزارها، راهنمای نرم افزار را نمایش میدهد.

Y- کلیدهای مبدل : به کلیدهای Alt، Ctrl و Shift کلیدهای مبدل می گویند. این کلیدها به تنهایی عمل خاصی را انجام نمیدهند و باید همراه کلیدهای دیگر استفاده شوند. مانند کلید Ctrl+C (فشردن کلید Ctrl و C به صورت همزمان) که در اغلب برنامه ها عمل کپی کردن اطلاعات را انجام می دهد.

٣- کلیدهای دو حالته : دارای دو حالت روشن و خاموش می باشند که با یک بار فشردن، کلید فعال یا روشن شده و با فشردن مجدد آن، کلید خاموش یا غیر فعال می شود . مانند کلیدهای Caps Lock، Num Lock و Scroll Lock و Scroll Lock .
 ۴- کلیدهای تایپی : برای تایپ و نوشتن حروف و علائم به کار می روند که بخش عمده ای از صفحه کلید را اشغال نموده اند.

• نکته به طور پیش فرض، حروف انگلیسی به صورت کوچک نمایش داده می شوند. در صورتی که کلید Caps Lock فعال باشد، حروف به صورت بزرگ نمایش داده می شوند. با پایین نگه داشتن کلید Shift و فشردن یک حرف، حالت نمایش آن حرف، از لحاظ بزرگ یا کوچک بودن، برعکس خواهد شد.

۵- کلیدهای پیمایشی' : این کلیدها برای جابهجایی مکان نما در اسناد، صفحات وب و محیطهای ویرایشی کاربرد دارند.

¹⁻ Navigation Keys

۶- کلیدهای ماشین حسابی' : این بخش ظاهری شبیه به ماشین حساب داشته و برای ورود اعداد و انجام کارهای محاسباتی کاربرد دارد.

- نکته

برای کار با کلیدهای ماشین حسابی، کلید Num Lock باید فعال یا روشن باشد.

۷- کلید Enter : برای اجرای فرمانها، ورود اطلاعات، انجام یک عمل و ... استفاده می شود.
۸- کلید ESC : برای صرف نظر کردن از یک عملیات یا خروج از کادرهای باز شده روی صفحه استفاده می شود.
۹- کلید Space : برای ایجاد فاصله کاربرد دارد.
۰۱- کلید Backspace و Delete : برای حذف کاراکترها به کار می روند.
۱۱- کلیدهای چندرسانه ای : کلیدهای اختیاری هستند که در صفحه کلیدهای جدید برای راحتی کاربر جهت کار با نرم افزارهای پذیر ای راحتی کاربر جهت کار اکترها به کار می روند.
۱۲- کلید یا یجاد فاصله کاربرد دارد.
۱۲- کلید های چندرسانه ای : کلیدهای اختیاری هستند که در صفحه کلیدهای جدید برای راحتی کاربر جهت کار با نرم افزارهای پخش صدا، فیلم و مرور صفحات اینترنت در نظر گرفته شده اند.
۱۲- کلید یا ۲ : کلید ویندوز است که در ویندوز ۷، برای بازکردن منوی شروع کاربرد دارد.

۱۴- **کلید Tab** : برای پرش و جابهجایی بین گزینههای موجود در پنجرهها و کادرهای محاورهای کاربرد دارد.

1- Numeric Keypad

۵–۱ آشنایی با اصول روشن کردن رایانه

1-0-1 بررسی وضعیت اتصالات مانیتور، صفحه کلید و ماوس به Case قبل از روشن كردن رايانه، وضعيت اتصالات مانيتور، صفحه كليد و ماوس را به كيس بررسي كنيد.

۲–۵–۱ رو شن نمودن رایانه و مانیتور

برای روشن کردن رایانه، پس از اطمینان از اتصال صحیح مانیتور و سایر تجهیزات، از دکمه Power روی کیس استفاده کنید. برای روشن کردن مانیتور نیز از دکمه جلو یا زیر مانیتور استفاده کنید (شکل ۳–۱). دقت کنید که در مدل های جدید، دکمه روشن نمودن مانیتور به صورت لمسی بوده و با حرکت انگشت روی آن، مانیتور روشن

شکل ۳–۱– روشن کردن رایانه و مانیتور

۳-۵-۱ آشنایی با علائم الکترونیکی مربوط به روشن شدن رایانه

● پس از روشن کردن رایانه، یک چراغ LED کوچک، معمولاً به رنگ سبز یا آبی روی Case روشن می شود و نشان دهنده روشن شدن رایانه است. چراغ LED دیگری با رنگ قرمز روی Case قرار دارد که مربوط به فعالیت ديسک سخت است که به طور دائم روشن نيست. اين چراغ هنگام روشن کردن رايانه، چند لحظه روشن شده و پس از آن با روشن و خاموش شدن، میزان فعالیت دیسک سخت را نشان میدهد.

• علامت الکترونیکی بعدی مربوط به صفحه کلید است که هنگام روشن شدن رایانه تست می شود و سه چراغ LED کوچک روی آن، برای چند لحظه روشن شده و سپس خاموش می شوند . این فرایند تا زمان بار گذاری کامل ویندوز ممكن است دو يا سه بار انجام شود.

• مانيتورها انواع مختلفي دارند كه ممكن است علامت الكترونيكي روشن شدن آنها متفاوت باشد ولي به طور كلي زماني که رايانه خاموش است، چراغ کوچک جلوي مانيتور به رنگ زرد يا آبي چشمک زن است ولي با روشن شدن رايانه و دريافت سيگنال تصوير، اين چراغ به رنگ آبي يا سبز و كاملاً روشن تبديل مي شود.

۴-۵-۴ شناخت عملکرد کلیدهای Power و Restart

همان طور که در شکل ۳–۱ مشاهده می کنید، روی کیس دو دکمه وجود دارد :

• دکمه Power (معمولاً دکمه بزرگتر) : این دکمه برای روشن و خاموش کردن رایانه به کار میرود. در صورتی که در ویندوز این دکمه را فشار دهید، فرصتی به شما برای ذخیره کردن فایل ها و بستن برنامه های باز داده می شود، سپس رایانه خاموش می شود.

دکمه Restart (معمولاً دکمه کوچکتر) : این دکمه برای راه اندازی مجدد رایانه به کار می رود. در صورتی
 که در ویندوز این دکمه را فشار دهید، سیستم شما راه اندازی مجدد شده و ممکن است فایل های باز از بین بروند.

۶–۱ آشنایی با فرایند راه اندازی سیستم (Boot Process)

منظور از راه اندازی سیستم، قرار گرفتن سیستم عامل در حافظه اصلی است تا سیستم آمادگی دریافت فرمان ها را از سوی کاربر داشته باشد. به طور کلی فرایند راه اندازی سیستم شامل سه مرحله است : • آزمایش خودکار سیستم ^۱(POST) : وقتی رایانه روشن می شود، در این مرحله، سخت افزارها و اجزای مختلف سیستم مانند حافظه و کارت گرافیک کنترل می شوند و در صورت بروز خطا، پیغامی به صورت بوق یا متنی که در آن شماره خطا نیز ذکر شده، به کاربر اعلام می شود. • مرحله BIOS : در این مرحله، دستگاهها و پورتهای ورودی و خروجی کنترل می شوند. • مرحله قرارگیری سیستم عامل در حافظه او پورتهای ورودی و خروجی کنترل می شوند. • مرحله قرارگیری سیستم عامل در حافظه ای بس از انجام مراحل بالا و تست تجهیزات، در این مرحله سیستم عامل در حافظه قرار می گیرد و صفحه ورود به ویندوز (Log on) نمایش داده می شود (شکل ۴–۱).

شکل ۴-۱- صفحه ورود به ویندوز

^{\-} Power on self test

ویندوز ۷ طوری طراحی شده که میتواند بهوسیله چند کاربر استفاده شود، بنابراین بهتر است برای هر کاربر یک حساب کاربری جداگانهای را در نظر گرفت. هر حساب کاربری شامل یک نام کاربری (UserName) و یک گذرواژه(Password) میباشد. به فرایند تشخیص هویت کاربر و ورود به سیستم، Log on گفته میشود. در فصل ۹ کتاب با نحوه ساخت حساب کاربری به طور کامل آشنا خواهید شد. در صورت ورود رمز صحیح، میزکار ویندوز نمایش داده میشود و میتوانید کار خود را با ویندوز شروع کنید.

نکته ۱- برای ایمنی بیشتر، کلمه عبور با دایره های مشکی نمایش داده می شود تا فرد دیگری از آن مطلع نشود. ۲- اگر فقط یک کاربر در ویندوز تعریف شده باشد و گذر واژهای برای آن انتخاب نشده باشد، تنها پیغام Welcome (خوشامدگویی) نشان داده شده و سپس میزکار ویندوز نمایش داده می شود.

۷-۱ شناخت محیط کار ویندوز

۱−۷−۱ میز کار ویندوز (Desktop) و اجزای آن

به صفحه اصلی ویندوز ۷ ، میزکار گفته میشود (شکل ۵–۱). میز کار ناحیه اصلی کار شما است و تمام کارها مانند اجرای برنامهها و ... در این صفحه انجام میشود.

شکل ۸–۱

(Icon) آیکن (۱–۷–۱–۱

آیکن یا نشانه، تصاویر کوچک گرافیکی موجود بر روی Desktop هستند. در پایین Icon نام مربوط به آنها نوشته شده است. از آیکنهای معروف ویندوز میتوان به موارد زیر اشاره نمود :

- **اَیکن** Computer : برای دسترسی به محتویات رایانه از آن استفاده میشود (شکل ۶−۱).
- **آیکن Network** : برای دسترسی به شبکه و مشاهده رایانه های موجود در شبکه استفاده میشود (شکل ۷–۱).
- أیکن Recycle Bin :سطل بازیافت ویندوز است و اطلاعات حذف شده به آن منتقل می شوند (شکل ۸–۱).

شکل ۷–۱

با قرار دادن اشاره گر ماوس روی آیکن، یک کادر راهنمای متنی نمایش داده می شود که در آن اطلاعاتی در مورد آیکن نوشته شده که به این کادر <mark>راهنما، Tool tip می</mark> گویند. در فصلهای بعد با نحوه اضافه کردن آیکنها روی میزکار آشنا خواهید شد.

• نکته با یک بار کلیک روی یک آیکن، رنگ آن تغییرکرده یا به اصطلاح "Highlight" میشود و آیکن به حالت انتخاب در میآید.

آتمرین ۱–۱ : با کشیدن و رها کردن آیکنها، جای آیکنهای میزکار را تغییر دهید.
آمرین ۲–۱ : آیکن سطل بازیافت را انتخاب کرده، سپس آن را باز کنید.
آمرین ۳–۱ : روی میزکار، نوار وظیفه و آیکنها کلیک راست کرده و نتیجه را مقایسه کنید.

(Folder) يوشه (V–۱–۲

برای دسته بندی اسناد و مدارک در ویندوز از پوشه استفاده می شود. پوشه ها با آیکن های زرد رنگی (شکل ۹–۱) نشان داده می شوند.

(File) فايل (۱-۷-۱-۳

همه اطلاعات در رایانه در واحدی به نام فایل یا پرونده ذخیره می شوند. فایل ها با توجه به نوع آنها، به شکل های مختلفی دیده می شوند. در فصل سوم با انواع فایل های صوتی، گرافیکی، اجرایی و . . . به طور تفصیل آشنا خواهید شد.

و نکته ۱_ با دابل کلیک روی آیکن پوشه یا برنامه، پوشه باز شده و برنامه اجرا می شود. ۲_ براي بستن پنجره اي كه باز شده، روي دكمه 🔀 در گوشه بالا سمت راست پنجره كليك كنيد.

(Shortcut) میان بر

برای دسترسی سریع به یک برنامه می توانید از آیکن میانبر آن استفاده کنید. در گوشه سمت چپ این آیکن ها، پیکان کوچکی دیده میشود. طریقه ساخت میان بر در فصل های بعد بیان شده است.

شکل ۱۰–۱۰ آیکن میان بر

منکته حذف آیکن میانبر مربوط به یک برنامه، باعث حذف آن برنامه نمی شود و فقط دسترسی سریع به آن برنامه از بین میرود.

(Task bar) نوار وظيفه (-۷–۱–۷

به نوار مستطیل شکل افقی که در پایین میزکار قرار دارد نوار وظیفه گفته می شود. در سمت چپ نوار وظیفه دکمه Start و در سمت راست آن ناحیه اعلان وجود دارد (شکل ۱۱–۱).

۶-۱-۷-۱ دکمه شروع و منوی شروع

با کلیک روی دکمه Start، منوی Start ظاهر میشود (شکل ۱۲–۱). منو، مستطیل کوچکی است که شامل گزینه هایی مختلف است که با کلیک روی هر گزینه می توان آن را انتخاب کرد. در کنار بعضی از گزینه های منوی Start، علامت ∢ وجود دارد که نشان می دهد این گزینه دارای یک زیر منو ' است. با نگه داشتن اشاره گر ماوس روی این گزینه، زیرمنوی آن نمایش داده می شود.

۱– Submenu

در جدول ۱–۱ ، عملکرد بعضی از گزینه های منوی Start به طور خلاصه بیان شده اند.

گزينه	عملكرد
User (بر ای مثال admin) ا	ليست پوشههاي اختصاصي كاربر (دراينجا admin) را نشان ميدهد.
Documents	محلی برای نگهداری فایل ها و پوشه های شخصی است.
Pictures	محلی برای نگهداری تصاویر است.
Music	محلی برای نگهداری فایل های آهنگ است.
Game	شامل بازیهای موجود در ویندوز است.
2 Computer	برای دسترسی آسان به محتویات رایانه به کار میرود .
Control Panel	برای تنظیم و پیکربندی ویندوز به کار میرود.
Devices and printers	برای دسترسی به چاپگرها و تجهیزات جانبی به کار میرود.
Default Programs	برای تنظیم برنامههای پیش فرض به کار میرود.
Help & Support	برای راهنمایی و پشتیبانی گرفتن از ویندوز به کار میرود.
Shut Down	برای خاموش کردن رایانه به کار میرود.

جدول ۱-۱- عملکرد بعضی از گزینه های منوی Start

منوی All Programs :

در این قسمت، لیست برنامههای نصب شده در ویندوز نمایش داده می شود. یکی از زیرمنوهای معروف این بخش، Accessories بوده که شامل برنامههای جانبی ویندوز مانند Calculator (ماشین حساب)، Notepad (ویرایشگر متن) و Paint (برنامه نقاشی) می باشد.

تمرین ۴−۱ : لیست برنامه های نصب شده روی ویندوز را مشاهده کنید.
 آست از مسلمه ماشین حساب را اجرا کنید.
 Start → All Programs → Accessories → Calculator

Notification Area) ناحیه اعلان (Notification Area)

به قسمت سمت راست نوار وظیفه که ساعت و آیکنهایی نظیر بلندگو دیده می شوند، ناحیه اعلان کفته می شود که اجرای برخی از برنامهها، سبب اضافه شدن به لیست آن می شود. با کلیک روی فلشی که در این ناحیه قرار گرفته (شکل ۱۳–۱)، می توانید برنامههای موجود در این ناحیه را مشاهده کنید. با راست کلیک روی هر یک از آیکن ها، می توانید تنظیمات آن را تغییر دهید.

شکل ۱۳-۱- ناحیه اعلان

۸-۱-۷-۱ سنجاق کردن برنامه ها به نوار وظیفه

	Compress to "Photoshop.rar" and email		به طور پیش فرض در ویندوز، آیکن پرنامههای پر کارد د
	Pin to Taskbar		ب مور پيس مرحن در ويندور ، بيدن برد نه ندي پر دربرد
	Pin to Start Menu	110	در قسمت Quick Access، از نوار وظیفه قرار داده
	Restore previous versions		
	Send to		سده که به کاربر امکان انتخاب ساده و سریغ برنامه ها را با
	Cut		یک کلیک میدهد. برای اضافه کردن یک آیکن دلخواه به
	Серу		
	Paste		این فسمت که به آن سنجاق کردن برنامه به نوار وطیفه گفته
	Create shortcut		مېشود، يکي از روش هاي زير را انجام دهيد :
	Delete		
-	Rename		۱– روی ایکن برنامه مورد نظر کلیک راست کرده و
Ps	Properties		گننه Pin to Taskbar دا انتخاب کند (شکل ۲۴).
		_	
Philosof .			10

شکل ۱۴–۱– اضافه کردن برنامه به Quick Access

Notification Area یا Notification

1055

سيستم عامل مقدماتي

۲- آیکن برنامه مورد نظر را درگ کرده و آن را در قسمت Quick Access رها کنید. برای حذف یک برنامه از این قسمت کافی است روی آیکن برنامه در قسمت Quick Access یا روی میزکار، کلیک راست کرده و گزینه Unpin this program from taskbar را انتخاب کنید (شکل ۱۵-۱).

شکل 10-۱- حذف کردن برنامه از Quick Access

📷 تمرین ۶–۱ : یکی از برنامه های دلخواه روی میزکار را به نوار Quick Access اضافه کرده، سپس آن را حذف کنید.

(Tasks) برنامه های در حال اجرا (Tasks)

در ویندوز امکان اجرای چند برنامه بهطور همزمان وجود دارد که به این قابلیت Multitasking یا چند وظیفهای گفته میشود. در قسمت میانی نوار وظیفه، دکمههای کوچک شده این برنامهها نمایش داده میشود. برای کار با هر برنامه، کافی است روی نام آن برنامه در نوار وظیفه کلیک کنید.

۸-۸ آشنایی با اصول خاموش کردن و راه اندازی مجدد رایانه

فرایند پایان کار کاربر با ویندوز، خروج از ویندوز (Log off) نامیده میشود. در صورتی که میخواهید رایانه را برای مدت طولانی ترک کنید، بهتر است آن را خاموش نمایید (خروج دائم یا Shut Down). برای خاموش کردن رایانه مراحل زیر را انجام دهید : ۱- تمام برنامه های در حال اجرا را ببندید.

۲- روی دکمه Start کلیک کرده و روی گزینه Shut down کلیک کنید (شکل ۱۶–۱). علاوه بر این میتوانید با کلیک روی فلش کنار گزینه Shut down، گزینههای دیگری را از منوی ظاهر شده انتخاب کنید (شکل ۱۶–۱).

Snipping Tool	Default Program	Switch user Log off Lock
All Programs		Restart
Search programs and files		Hibernate

شکل ۱۶–۱۹ گزینه های خروج از ویندوز ۷

این گزینهها عبار تند از :

 ۱-گزینه Switch user : از این گزینه برای جابه جایی سریع بین حساب های کاربری، بدون خاموش کردن رایانه و خروج از حساب کاربری جاری استفاده می شود (در مواقعی که یک کاربر دیگر می خواهد به طور موقت وارد ویندوز شده و دوباره می خواهیم به حساب کاربری قبلی بازگردیم، کاربرد دارد).

۲- گزینه Log off : انتخاب این گزینه باعث خروج کامل یک حساب کاربری از ویندوز شده ولی رایانه هنوز روشن باقی می ماند تا دوباره یک حساب کاربری وارد شود (Log in کند).

٣- گزینه Lock : انتخاب این گزینه باعث خروج موقت از ویندوز می شود. اگر برای حساب کاربری خود کلمه
 عبور تعیین کرده باشید، برای ورود مجدد به ویندوز باید کلمه عبور را وارد کنید (کلید ترکیبیL +]]).
 ۴- گزینه Restart : برای راه اندازی مجدد رایانه به صورت خودکار استفاده می شود.

۵- گزینه Sleep : با انتخاب این گزینه، تمام برنامههای در حال اجرا متوقف می شوند و مصرف برق بسیار پایین می آید. این گزینه برای کاهش مصرف برق در زمانهایی که به طور موقت نمی خواهید از رایانه استفاده کنید مناسب است و برای بازگشت به محیط ویندوز کافی است ماوس را حرکت داده یا یکی از کلیدهای صفحه کلید را فشار دهید.

۶- گزینه Hibernate : با انتخاب این گزینه، رایانه خاموش شده ولی همه محتویات حافظه اصلی روی دیسک سخت ذخیره می شود و با روشن شدن رایانه، می توانید وضعیت کاری قبلی را ادامه دهید (پنجره های باز و برنامه های در حال اجرا، مجدداً به نمایش درمی آیند).

نکته اگر پنجره یا برنامهای روی صفحه باز نباشد، فشردن کلید ترکیبی Alt+F4 پنجره Shut Down را نمایش میدهد (شکل ۱۷–۱).

	Windows	7 Ultimate
and a	Enter the second	
	Shut down	

شکل 12-۱- ینجره Shut Down

یرین ۷–۱ : از ویندوز طوری خارج شوید که برای ورود مجدد به آن، کلمه عبور از شما پرسیده شود.سایر حالتهای خروج از ویندوز را امتحان کرده و پس از اتمام کار خود، رایانه را خاموش کنید.

۹-۱ آشنايي با اصول کار با پنجر،ها

Windows به معنی پنجرههاست و محیط این سیستم عامل از پنجرههای مختلفی تشکیل شده است. با دابل کلیک روی یک آیکن، آیکن مورد نظر باز شده یا برنامه کاربردی آن اجرا می شود و به شکل یک پنجره یا کادر محاوره ای (Dialog Box) نمایان می گردد. یک پنجره از قسمتهای مختلفی تشکیل شده که در ادامه با آنها آشنا می شوید.

۱-۹-۱ آشنایی با پنجره و اجزای آن

معمولاً تمام پوشهها و برنامههای کاربردی در ویندوز در کادرهای مستطیل شکلی که به آن پنجره گفته می شود، نمایش داده می شوند. پنجرهها در ویندوز ۷ ساختار مشابهی دارند. به عنوان مثال برای مشاهده قسمت های مختلف یک پنجره، روی آیکن Computer روی میزکار دابل کلیک کنید (یا از منوی شروع، گزینه Computer را انتخاب کنید). اجزای یک پنجره در شکل ۱۸–۱ نشان داده شده است. توضیحات این بخش در جدول ۳–۱ آورده شده است.

بالاترین نوار در هر پنجره، نوار عنوان (Title bar) نامیده می شود که در سمت راست آن دکمههای کنترلی سوا هار دارند که در جدول ۲–۱ شرح داده شده اند.

جدول ۲-۱- دکمه های کنترلی یک پنجره

عملكرد	عنوان	دكمه
برای بستن پنجره به کار میرود. با دابل کلیک روی یک آیکن، پنجره مورد نظر فعال شده و محتویات آن در حافظه اصلی قرار میگیرد. با کلیک روی این گزینه، پنجره از حافظه خارج می شود (کلید ترکیبی Alt+F4).	Close	X
پنجره را به بزرگترین حالت ممکن و به صورت تمام صفحه (بیشینه) در میآورد.	Maximize	
اندازه پنجره را به حداقل (کمینه) میرساند، طوری که از سطح میزکار ناپدید شده و به شکل دکمه روی نوار وظیفه نمایش داده شود ولی پنجره از حافظه خارج نشده و با کلیک روی نام آن در نوار وظیفه میتوان آن را اجرا نمود.	Minimize	0
زمانی که پنجره به حالت بیشینه است با کلیک روی این گزینه، پنجره به وضعیت قبلی بازگردانده میشود که به این حالت بازگردانی (Restore) گفته میشود.	Restore	٥

	جدول ۱–۱– اجزای مختلف یک پنجره
دكمه	عملكرد
دکمههای پیمایش (Back and Forward)	برای رفتن به پنجره قبلی و بعدی استفاده میشود. با کلیک روی فلش رو به پایین کنار این بخش، لیست پوشههایی که اخیراً با آنها کار کرده اید، باز شده که با کلیک روی هر یک، محتویات آن پوشه نمایش داده میشود.
نوار آدرس (Address bar)	مسير پوشه جاري (پوشهاي كه با آن كار ميكنيد) را نمايش ميدهد. در اين قسمت ميتوان آدرس دلخواهي را تايپ و با فشردن Enter، محتويات آن را مشاهده كرد.
نوار ابزار (Toolbar)	با کلیک روی گزینههای این بخش، امکاناتی در اختیار کاربر قرار خواهد گرفت.
کادر جستجو (The search box)	برای جستجوی پرونده، پوشه و استفاده میشود که بعداً با آن آشنا میشوید.
پانل پیمایش (Navigation pane)	این پانل که در سمت چپ پنجره قرار دارد، امکان دسترسی سریع به بخشهای پرکاربرد رایانه را به شما میدهد.
بانل محتويات (content pane)	محتویات پوشه جاری، در این بخش نشان داده میشود .
پانل کتابخانه (Library pane)	این پانل تنها زمانی که با یک کتابخانه کار میکنید، نمایش داده میشود. کتابخانه شامل پوشههای اسناد، تصاویر، آهنگ و فیلمها است که در منو ی Start اشاره شد.
پانل پیش نمایش (Preview pane)	با کلیک روی فایل های موجود در پنجره، پیش نمایش آن در این بخش دیده می شود.
پانل جزئیات (Details pane)	در پايين پنجره، اطلاعاتي راجع به آيتم انتخاب شده، نشان داده مي شود. اگر در پنجره Computer باشيد، اطلاعات كلي راجع به حافظه، پردازشگر و مشخصات رايانه به

LUL X WY •1 •

• نکته با دابل کلیک روی عنوان پنجره، یا درگ کردن نوار عنوان پنجره و رها کردن آن در لبه بالای میزکار، پنجره به حالت حداکثر در می آید.

شما نمایش داده می شود .

۲-۹-۲ کار با اجزای پنجره

ممکن است ظاهر پنجرههای سیستم شما با آنچه در شکل ۱۹–۱ مشاهده می کنید کمی متفاوت باشد. این اختلاف به دلیل تنظیماتی است که کاربران در ویندوز انجام میدهند. برای تعیین نمایش دادن یا ندادن پانلها و نوار منو، در پنجرهای که باز است روی گزینه Organize کلیک کرده و از زیرمنوی Layout، پانلهای مورد نظر خود را انتخاب کنید (شکل ۱۹–۱) :

- Menu bar : باعث نمایش نوار منو که شامل دستوراتی برای کار با برنامهها است می شود.
 - Details pane : با انتخاب این گزینه، پانل جزئیات در پایین پنجره نمایش داده می شود.
- Preview pane : اين گزينه باعث ايجاد ناحيه پيش نمايش در سمت راست پنجره مي شود.

• Navigation pane : این گزینه باعث نمایش پانل پیمایش در سمت چپ صفحه می شود.

0	rganize *	System properties	4	Uni	install or change a progra
ł	Cut				
	Copy				
0	Paste			11	
	Undo.				
	Redo				
	Select all			Ŀ	
	Layout				Menu bar
	Folder and	search options		1	Details pane
x	Delete				Preview pane
	Rename			1	Navigation pane
	Rentove pr	operties .		-	
	Properties				
	Close				

شکل ۱۹–۱۹– مدیریت ابزارها و پانلهای پنجره

۳-۹-۹ تغيير وضعيت ينجره از فعال به غير فعال

اگر چند پنجره روی میزکار باز باشند، به پنجرهای که در حال حاضر در آن کار میکنید و نوار عنوان آن تیره تر است، پنجره فعال ' میگویند (شکل ۲۰–۱). از بین برنامههای در حال اجرا، فقط یک پنجره می تواند فعال باشد. با کلیک روی یک پنجره آن پنجره فعال و سایر پنجرهها غیر فعال می شوند.

1- Active Window

شكل ٢٠-١- نمايش ينجره فعال

برای فعال کردن یک پنجره یکی از روش های زیر را انجام دهید : ۱- روی یک قسمت از پنجره ای که می خواهید فعال شود، کلیک کنید. ۲- روی دکمه پنجره مورد نظر در نوار وظیفه کلیک کنید. ۳- کلید Alt را پایین نگه داشته با چند بار فشردن کلید daT، از میان پنجره های باز، پنجره دلخواهی را انتخاب کنید تا پس از رها کردن کلیدها، فعال شود (کلید ترکیبی Alt+Tab) (شکل ۲۱–۱). ۴- برای نمایش سه بعدی پنجره ها، کلید 📢 را پایین نگه داشته و با چند بار فشردن کلید ترکیبی Tab+ ای (شکل ۲۱–۱).

شکل ۲۱-۱- لیست پنجرههای باز

شکل ۲۲-۱- نمایش سه بعدی پنجره های باز

کلید ترکیبی Tab+ 🎙 +Tab، پنجرههای باز را سه بعدی نشان میدهد که با رهاکردن کلیدها، پنجرهها سهبعدي باقي مي مانند كه با فشردن كليد Enter، پنجره فعال، به اندازهٔ خودش مشاهده مي شود. ۴–۹–۱ مرتب سازی بنجره ها به روش های مختلف

برای نظم دادن به پنجرههای باز شده در ویندوز، می توانید آنها را مرتب کنید. برای این کار روی یک ناحیه خالی از نوار وظیفه کلیک راست کرده و یکی از حالتهای زیر را انتخاب کنید :

Cascade Windows گزینه

و نکته

این گزینه، پنجرههای باز روی میزکار را به صورت آبشاری مرتب میکند. در این حالت، پنجره فعال به طور کامل و نوار عنوان سایر پنجرهها مشاهده میشود (شکل ۲۳–۱).

شکل ۲۳-۱- مرتب سازی ینجره ها به صورت آبشاری

Show Windows Stacked گزینه

انتخاب اين گزينه، باعث نمايش پنجره هاي باز به صورت افقي، روى هم مي شود (شكل ۲۴–۱).

Malanata.	A THE PARTY OF A
Same . Lawrents multilingerage Recentate Revised	EX.3.6
where A execute the track	
River H tashedt	
S farmed	
+ Dente with Sectors Tomay (3)	3
littee 21 13 At	
OD Dahosh	AND DEPENDENT OF
Automatic and a second and as second and a	11 D A
Street and st	
and the second se	
1 Decision	
12 Name Print	
1.000	
And the second s	
Contract and a second s	a a anna anna anna anna anna anna anna
Pater Addition - Delad + Ke- Autola	H - 13 -
Abread B. L. B. B. D. D.	h h h h h
	N N Q IT 1
Educations - room through the owner of the	the state that and
and a second sec	
131844 F	

شکل ۲۴–۱– مرتب سازی پنجرهها به حالت افقی

Show windows side by side گزینه ۱–۹–۴–۳

انتخاب این گزینه، باعث نمایش پنجره های باز به صورت عمودی، کنار هم می شود (شکل ۲۵-۱).

شکل ۲۵-۱- مرتب سازی پنجره ها به حالت عمودی

Show the desktop گزینه

باانتخاب این گزینه، تمامی پنجره های باز به حالت حداقل در می آیند و میز کار نمایش داده می شود (کلید میانبر D+ 📭). برای نمایش مجدد پنجره ها به حالت قبل، روی یک جای خالی از نوار وظیفه کلیک راست کرده و گزینه Show open windows ۲۲

افصل اوّل : توانایی کار با محیط ویندوز و به کارگیری ماوس و صفحه کلید 🌅

راانتخاب كنيد. 📑 تمرین ۸ – ۱ : پنجره Computer ، Recycle Bin و User را باز کرده و آنها را به روش های مختلف مرتب کنید . -9-1 جا به جا کر دن پنجر دها با ماوس و صفحه کلید براي جا به جايي يک پنجره يکي از دو روش زير را انجام دهيد : جا به جایی یک پنجره با ماوس: براي جا به جايي يک پنجره، نوار عنوان پنجره را درگ کرده و در محل دلخواه آن را رها کنيد. • جا به جایی یک پنجره با صفحه کلید : برای جا به جایی پنجره با صفحه کلید مراحل زیر را انجام دهید : ۱- کلید ترکیبی Alt+ Space را فشار دهید تا منوی سیستم ظاهر شود (شکل ۲۶–۱) یا گوشه سمت حب نوار عنوان کلیک کنید. ۲- با کلیدهای جهت نما روی گزینه Move قرار گرفته و کلید Enter را فشار دهید. ۳– ماوس شما به شکل فلش حهارسو په (🕀) در می آید که با کلیدهای جهت نما می توانید پنجره را در محل دلخواه قرار داده و کلید Enter را فشار دهید. ، نکته برای تغییر مکان پنجره، ابتدا کلیدهای ترکیبی Alt + Space+mرا فشار داده، آنگاه با کلیدهای جهت دار صفحه کلید، مکان پنجره را تغییر دهید.

📷 تمرین ۹–۱ : پنجره Computer را باز کرده و آن را در مرکز صفحه نمایش قرار دهید.

کلید میان بر	عملكرد
کلید 📭 + 🕈	به حداکثر رساندن پنجره
کلید 📭 + 🖌	تغيير پنجره از حالت حداكثر به اندازه اصلي يا از اندازه اصلي به حداقل
کلید 📢 + 🔶 یا کلید 📢 + 🗻	جابهجایی پنجره به لبه راست یا چپ صفحه
کلید 関 + D +	به حداقل رساندن کلیه پنجرههای باز و دوباره نمایش دادن آنها

جدول ۴-۱- کلیدهای میان بر برای تغییر اندازه و جابهجایی پنجرهها

نکته با تکان دادن سریع نوار عنوان پنجره فعال، سایر پنجرهها Minimize میشوند ولی پنجرهٔ فعال همچنان روی صفحه باقی میماند. به این خاصیت جدید در ویندوز ۷، Aero shake گفته میشود.

Te تمرین ۱−۱ : پنجره Computer را به اندازه نیمی از صفحه نمایش درآورید.

Taskbar كردن پنجره ها از طريق Minimize ردن پنجره ااز طريق

همان طور که قبلاً اشاره شد، زمانی که یک پنجره باز می شود، عنوان یا آیکن مربوط به آن در نوار وظیفه نمایش داده می شود. با کلیک روی این عنوان در نوار وظیفه، می توانید پنجره را به حالت حداقل در آورده یا با کلیک مجدد، آن را اجرا نمایید. برای به حداقل در آوردن کلیه پنجره های باز، روی دکمه Show Desktop، در سمت راست نوار وظیفه کلیک کنید (شکل ۲۷–۱).

شکل ۲۷-۱- فعال سازی و Minimize کردن پنجره ها از طریق Taskbar

۸-۹-۹ پیمایش در یک پنجره

در صورتی که محتویات یک پنجره بیشتر از ابعاد آن باشد، نوارهای پیمایش افقی و عمودی در پایین و حاشیه سمت راست پنجره ظاهر می شوند که با کلیک روی فلش های اطراف یا درگ کردن نوار لغزنده میانی آنها می توانید بقیه محتوای پنجره را مشاهده نمایید (شکل ۲۸–۱).

شکل ۲۸ –۱– پیمایش در یک پنجره

• ۱-۱ کادر محاوره ای (Dialog Box)

کادر محاوره ای نوع خاصی از پنجره است که امکان تغییر تنظیمات یا اعمال دستورات مختلف در برنامه را به کاربر می دهد. برای مثال، روی دکمه Start کلیک راست کرده و گزینه Properties را انتخاب کنید (شکل ۲۹–۱). پس از اتمام کار، برای اعمال تغییرات، روی دکمه Ok یا Apply کلیک کنید. اگر نمی خواهید تغییرات اعمال شود، گزینه Cancel را انتخاب کنید.

بعضی از کادرهای محاوره ای دارای صفحههای متعددی هستند که به آنها سربرگ، زبانه یا Tab گفته می شود. برای نمونه، کادر محاوره ای نمایش داده شده در شکل ۲۹–۱ دارای سه سربرگ به نام های Taskbar، Start menu و Toolbars است.

むくう با انتخاب Apply، کادر محاورهای بسته نمی شود و می توانید نتیجه را مشاهده کرده و در صورت تمایل، مجدداً تنظيمات را تغيير دهيد ولي با انتخاب Ok، تغييرات اعمال شده و كادر محاوره اي بسته مي شود.

ن الله من الح با Tab L	Tradius Clark Manu Tradius
in i - XJ- i i i j	Tasibar Juli (Hend Toobars
	To customize how links, icons, and menus look and behave in the Start menu, click Customize.
	Power button action: Shut down
	Privacy
	Store and display recently opened programs in the Start menu
	Store and display recently opened items in the Start menu and the taskbar
	How do I change the way the Start menu looks?

شکل ۲۹ – ۱ – یک نمونه کادر محاوره ای (Dialog Box)

از تفاوتهای عمده کادرهای محاورهای با پنجرهها می توان به موارد زیر اشاره نمود : ۱- کادرهای محاورهای قابل تغییر اندازه، حداقل و حداکثر کردن نیستند و فقط می توان آنها را بست یا جابهجا نمود. ۲- کادرهای محاورهای بیشتر برای انجام تنظیمات فعال می شوند و یک برنامه مستقل محسوب نمی شوند.

وذكته

۱-۱۱ آشنایی با اصول انتقال نوار وظیفه

برای تغییر محل نوار وظیفه، ابتدا روی یک جای خالی از نوار وظیفه کلیک راست کرده و گزینه Lock the taskbar را از حالت انتخاب خارج کنید (در صورتی که کنار این گزینه علامت تیک دیده شود یعنی انتخاب شده و با یک بار کلیک کردن روی آن، غیر فعال خواهد شد). سپس یکی از روشهای زیر را انجام دهید : • انتقال نوار و ظیفه با ماوس :

برای انتقال نوار وظیفه، کلید سمت چپ ماوس را روی نوار وظیفه پایین نگه داشته و اشاره گر ماوس را به حاشیه سمت چپ، راست یا بالای میزکار برده و آن را رها کنید (عمل Drag & Drop) (شکل ۳۰–۱).

شکل ۳۰-۱-جابهجایی نوار وظیفه

انتقال نوار وظیفه به وسیله کادر تنظیمات نوار وظیفه :
 ۱- روی یک ناحیه خالی از نوار وظیفه کلیک راست کرده و گزینه Properties را انتخاب نمایید.
 ۲- در کادر باز شده (شکل ۳۱ – ۱)، در قسمت Taskbar location on screen موقعیت نوار وظیفه را مشخص کنید
 ۲ – در کادر باز شده (شکل ۳۱ – ۱)، در قسمت Taskbar ایل و Bottom پایین می باشد).

Taskbar appearance		
Lock the taskbar		[. E 12 1
Auto-hide the taskbar		یل فرار خیری
Use small icons		نوار وطيفه
Taskbar location on screen:	Right	
Taskbar buttons:	Bottom Left	
Notification area	Төр	
Customize which icons and n notification area.	otifications appear in the Custo	mizerra
Preview desktop with Aero P	reck	
Temporarily view the desktor Show desktop button at end	p when you move your mouse to t of the taskbar.	•
Use Aero Peek to preview	v the desktop	
How do I matorize the tadhs	2	

شكل ۳۱- ۱- تغيير مكان نوار وظيفه

انتقال نوار وظیفه با ماوس و صفحه کلید :

روی یک ناحیه خالی از نوار وظیفه، کلید سمت چپ ماوس را پایین نگه داشته و با کلیدهای جهت نما، اشاره گر ماوس را به گوشههای صفحه نمایش برده و پس از جابهجایی نوار وظیفه، آن را رها کنید.

۱–۱۲ تغییر اندازه نوار وظیفه

در صورتی که تعداد برنامههای باز زیاد باشد و به راحتی در ناحیه Tasks دیده نشوند، می توانید نوار وظیفه را تغییر اندازه دهید. برای این منظور، یکی از روشهای زیر را انجام دهید : • تغییر اندازه نوار وظیفه با ماوس :

۱- اشاره گر ماوس را روی لبه بالایی نوار وظیفه قرار داده تا فلش دو سویه شود (شکل ۳۲-۱).
 ۲- دکمه چپ ماوس را پایین گرفته و اشاره گر ماوس را به سمت بالا و پایین حرکت دهید.
 ۳- زمانی که نوار وظیفه به اندازه دلخواه رسید، دکمه سمت چپ ماوس را رها کنید.
 تغییر اندازه نوار وظیفه با ماوس و صفحه کلید :
 ۱- اشاره گر ماوس را روی لبه بالایی نوار وظیفه قرار داده تا فلش دو سویه شود (شکل ۳۳-۱).

۲- دکمه سمت چپ ماوس را پایین گرفته و کلیدهای جهت نما را به سمت بالا و پایین حرکت دهید و زمانی که اندازه نوار وظیفه مناسب بود، دکمه سمت چپ ماوس را رها کنید.

شکل ۳۲–۱- تغییر اندازه نوار وظیفه

المناحد مطالب • سيستم عامل اصلى ترين نرمافزار رايانه و واسط بين كاربر و سخت افزار است كه به محض روشن كردن رايانه اجرا می شود. در واقع بدون اجرای سیستم عامل، رایانه قادر به اجرای هیچ برنامه ای نیست. • تاكنون سيستم عامل هاي مختلفي مانند Os/2، Dos، ويندوز و لينوكس جهت استفاده كاربران عرضه شده است. ويندوز ۷ يکي از متداول ترين و مشهور ترين سيستم عامل ها است. • بهوسیله ماوس می توان اعمالی مانند کلیک ، دابل کلیک، کلیک راست و درگ را انجام داد. • فرايند راه اندازي (Boot Process)، به مراحل طي شده از لحظه روشين شدن سيستم تا ظاهر شدن ميز كار، گفته مي شود. ويندوز ۷ مي تواند به وسيله حند كاربر استفاده شود، بنابراين يهتر است براي هر كاربر يك حساب كاربري جداگانهاي را در نظر گرفت. هر حساب کاربری شامل یک نام کاربری (UserName) و یک گذر واژه (Password) می باشد. به فرايند تشخيص هويت كاربر و ورود به سيستم، Log on يا Login گفته مي شود . • ميزكار ويندوز (Desktop) شامل اجزايي مانند آيكن، نوار وظيفه و دكمه شروع ميباشد. ● برای خارج شدن از ویندوز، روی گزینه Shut Down در منوی Start کلیک کنید. • معمولاً تمام پوشه ها و برنامه هاي کاربردي در ويندوز در کادرهاي مستطيلي شکلي که به آن پنجره گفته مي شود، نمايش داده می شوند. پنجره ها در ویندوز ۷ ساختار مشابهی دارند. برای نظم دادن به پنجرههای باز شده در ویندوز، می توانید آنها را به روش های آبشاری (Cascade windows)، عمو دي (Show windows side by side) و افقى (Show windows side by side) مرتب كنيد. • كادر محاورهاي نوع خاصي از پنجره است كه امكان تغيير تنظيمات يا اعمال دستورات مختلف در برنامه را به كاربر مى دهد. تفاوت هاى عمده كادر هاى محاوره اى با پنجره ها عبارتند از : ۱- كادرهاي محاورهاي قابل تغيير اندازه، حداقل و حداكثر كردن نيستند و فقط مي توان آنها را بست يا جابهجا نمود. ۲- کادرهای محاورهای بیشتر برای انجام تنظیمات فعال می شوند و برنامه مستقل محسوب نمی شوند. • برای تغییر اندازه و محل نوار وظیفه، باید گزینه Lock the taskbar از حالت انتخاب خارج باشد. نوار وظیفه می تواند حداکثر، نصف میز کار را بیو شاند.

Learn in English

• The desktop is the main screen area that you see after you turn on your computer and log on to Windows. When you open programs or folders, they appear on the desktop. You can also put things on the desktop, such as files and folders, and arrange them however you want.

• The taskbar sits at the bottom of your screen. It shows you which programs are running and allows you to switch between them. It also contains the Start button.

• Icons are small pictures that represent files, folders, programs, and other items.

واژه نامه تخصصی			
Boot Process	فرایند راه اندازی سیستم		
Calculator	ماشين حساب		
Cascade	آبشارى		
Default	پیش فرض		
Dialog Box	کادر محاوره ای		
Documents	اسناد		
Drag & Drop	کشیدن و رهاکردن		
Icon	نشانه، شمایل		
Log on	ورود به سیستم		
Notification Area	ناحيه اعلان		
Pin	سنجاق كردن		
Pointer	اشارہ گر		
Quick Access	دسترسی سریع		
Recycle Bin	سطل بازیافت		
Restart	راه اندازی مجدد		
Scroll bar	نوار پیمایش		
Shortcut	میان بر		
Task bar	نوار وظيفه		
Tool tip	راهنمای ابزار		
Ultimate	نهایی		

أزمون نظرى

.....

کارگاه عملی ۱- یکی از برنامه های روی میزکار را به نوار وظیفه سنجاق کنید. ۲- برنامه ماشین حساب و Notepad را اجرا کنید. ۳- برنامه نقاشی را باز کرده و آن را با اندازه ای کوچک، در گوشه بالا، سمت راست میزکار نمایش دهید. ۴- برنامه نقاشی و پنجره Computer را به صورت عمودی کنار یکدیگر نمایش دهید. ۵- همه پنجره های باز را به حالت حداقل رسانده و میزکار را مشاهده کنید. ۶- همه برنامه ها و پنجره های باز را ببندید. ۷- نوار وظیفه را به سمت چپ صفحه نمایش منتقل کنید.

وصل اوّل : توانایی کار با محیط ویندوز و به کارگیری ماوس و صفحه کلید

		,	پرسشهای چهارگزینه ای
		يستم عامل نمي باشد؟	۱- کدام گزینه جزء وظایف س
	ب) برقراري امنيت	الم	الف) مدیریت فایل ها و پوشه
	د) ویروس یابی سیستم	بع سيستم	ج) اشتراک و بھینہ سازی منا
يند.	چپ ماوس، مي گو	هم کلیک با دکمه سمت	۲- به دو بار سريع و پشت سر
د) Point	Drag & Drop (ج D	ب) Double Click	الف) Right Click
		ى مىباشىد؟	۳- کدام گزینه، یک کلید تابع
د) Shift	ج) F10	ب) Ctrl	الف) Scroll Lock
			۴– کار کلید Enter چیست؟
	ب) جابهجایی مکان نما	اطلاعات	الف) اجرای فرمانها و ورود
	د) حذف كاراكترها		ج) ايجاد فاصله
	دام کلید باید فعال باشد؟	بخش ماشين حسابي، ك	۵- برای فعال شدن کلیدهای
د) Caps Lock	ج) Num Lock	ب) Ctrl	الف) Alt
مې گويند .	مايش داده مي شود	باره کردن روی آیکنها ن	۶– به کادر راهنمایی که با اش
د) Tool tip	ج) Text	Comment (الف) Help ب
	، چیست؟	ک کنار یک آیکن نشانه	۷- وجود علامت پيکان کوچ
د) آيکن اصلي ويندوز	ہ ج) آیکن برنامہ	ب) آيكن انتخاب شد	الف) آيكن ميان بر
	ظيفه قرار مي گيرند؟	در کدام ناحیه از نوار وخ	۸- برنامههای در حال اجرا،
د) Notification Area	ج) Tasks	ب) Start menu	الف) Quick Access
	ىت؟	C در منوی Start، چیس	entrol panel کار گزینه -۹
		ەھاى شىخصى	الف) نگهداري فايلها و پوش
		ت رايانه	ب) دسترسی آسان به محتویان
			ج) تنظیم و پیکربندی ویندوز
<i>ΨΨ</i>		ں ویندوز	د) تنظیم برنامههای پیش فرض

مىيستم عامل مقدماتى

• ١- كدام گزينه براي جابه جايي سريع بين حساب هاي كاربري استفاده مي شود؟ ب) Log off الف) Switch User Restart (7 د) Lock ۱۱- کدام گزینه برای کاهش مصرف برق در زمانهایی که رایانه بهطور موقت استفاده نمی شود مناسب است؟ ت) Sleep الف) Shut Down Lock (7 د) Restart ۱۲ – کدام بخش از یک پنجره، اطلاعاتی راجع به آیتم انتخاب شده را نمایش می دهد؟ الف) نوار آدرس ب) نوار ایزار د)يانل جزئيات ج) پانل پیمایش ١٣- در منوى سيستم يک ينجره، كدام گزينه ينجره را جا به جا مي كند؟ ت) Restore الف) Size Move (7 د) Minimize ۱۴- انتخاب کدام گزینه، باعث می شود پنجره های باز به صورت افقی در کنار هم نمایش داده شود؟ الف) Show windows stacked ت) Cascade windows Show windows side by side (τ د) Show the desktop 10- کدام گزینه درباره Taskbar نادرست است؟ الف) اندازه آن قابل تغيير مي باشد. ب) لیست برنامه های نصب شده روی ویندوز را نمایش می دهد. ج) قابل جا به جا شدن در راستای هر یک از حاشیه های میز کار است. د) برنامه های در حال اجرا در بخشی از آن نمایش داده می شوند.